

Helmut Kulhanek, *Reșița – Poduri, podete, punți, pasarele și pasaje de-a lungul timpului [Reschitz - Brücken, Stege, Hochbrücken und Unter- bzw. überführungen im Laufe der Zeit]*, Mechernich (Germania), Ed. Doku-Verlag, 2015, 175 p.

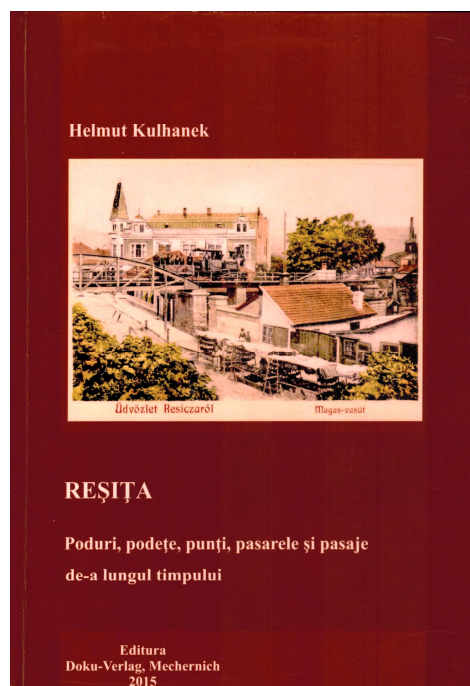
RONALD HOCHHAUSER

Muzeul Țării Crișurilor, Oradea
ronald.hochhauser@mtariicrisurilor.ro

Profesorul de matematică, de fizică și de tehnica optimizării proceselor industriale, Helmut Kulhanek, stabilit cu patru decenii în urmă în Germania, își reconfirmă valoarea printr-o nouă carte dedicată locurilor natale, orientându-se spre imaginea oferită de 194 de ilustrate din epocă și fotografii. Comentariul nostru se referă la acest album care propune spre vizualizare, mai cu seamă, construcții ingineresti, nu neapărat monumentale, privite comparativ cu cele edificate în orașele mai mari din Banat, și care furnizează informații sociale, analize și note explicative.

Circumscrișă unui demers interpretativ al istoriei locale, aici, privitor la orașul Reșița, scrierea nu are pretenția de a fi exhaustivă și nici de un interes exclusiv general. Dimpotrivă, autorul este de părere că aceasta „fixează pentru generațiile viitoare unele amănunte istorice ale obiectivelor și locurilor aferente, care altfel ar dispărea foarte curând și inevitabil din circuitul informațional privind fondul documentar reșițean”. Ca surse documentare s-au folosit, în primul rând, cărți poștale ilustrate din epocă, planuri ale orașului, mărturii orale personale și ale unor persoane de vârsta a treia, dar și fotografii „la zi” realizate de colaboratori.

Prin lucrarea sa, Helmut Kulhanek reușește să ne pună în temă cu subiectul prin prefața traducătoarei și criticului literar Ada D. Cruceanu, autoarea unui număr însemnat de opere literare și traduceri, care apreciază studiul cercetătorului ca fiind „o lecție de acuratețe a informației, dar mai ales o lecție de istorie vie..., iar dacă privim cu atenție fotografia contemporană, și o lecție amară!”. Materialul constituit în condiții grafice și de tipar excelente este aranjat în următoarele capitole: *Cuvânt introductiv și considerații generale* (p. 10-14); I. *Traversări peste râul Bârzava în municipiul Reșița* (p. 15-34); II. *Traversări peste canalul oțelăriei (Eruga)* – (p. 35-44); III. *Traversări peste afluenții Bârzavei pe teritoriul municipiului* (p. 45-50); IV. *Traversări și construcții diverse* (p. 51-55); *Podul din Stavila și podul de la Cultural, detalii suplimentare* (p. 56-58); *Tabele* (p. 59-66); *Ilustrații* (p. 67-173). Prima copertă conține o reproducere după o carte poștală ilustrată din anul 1912, cu podul înalt curbat care asigura legătura feroviară între oțelărie și laminoare, imaginea reprezentând un peisaj

industrial pe al cărui fundal se vede Palatul Scheuchenstein – construit în preajma anului 1900 și demolat în anul 1977. Coperta a patra conține o minimă biografie a autorului, cu o trecere în revistă a contribuțiilor sale tematice din domeniul istoriei, și o fotografie portret¹.

Cu toate că lucrarea nu dispune de aparat critic care să vină în sprijinul cititorului, remarcăm, totuși, modul problematizării subiectului, obiectivitatea analizei, limitarea la informațiile de istorie obținute prin comunicare directă, la constatările și amintirile personale. Acestea din urmă redau lucruri reale povestite altfel ori nerelate până în acel moment, care merită și trebuie păstrate și ele în memoria colectivă.

Suntem de părere că autorul, legat sufletește de locurile de poveste ale copilăriei sale, reușește, prin această apariție editorială, să sublinieze, elocvent, rolul și importanța lucrărilor de artă destinate trecerii unor obstacole, din arealul centrului industrial de altădată și nu numai. Acestor calități ale cărții am adăuga că volumul are menirea să sensibilizeze opinia publică, cu privire la necesitatea aprecierii juste, prezervării și transmiterii pentru posteritate a valorilor culturale tehnice din țara noastră, multe din ele expuse riscului de dispariție!

¹ Din lucrările autorului apărute anterior, scoatem în evidență: *Construcții hidrotehnice de avangardă în Banatul Montan* (Timișoara, 2011) – o recenzie de carte am publicat-o în *Sargetia* (S.N.), VI, 2015, p. 371-372; *Cartofilie reșițeană-Ilustre istorice din patru decenii/1898-1938* (Timișoara, 2013).